

Voltant pel Parc

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Activitats al parc

VII Trobada d'Estudiosos

Sortides al Parc Natural:
Turó del Queixal

Introducció a
la Geologia del Massís

Notícies

Nota de Premsa
Voltant pel Parc

Novetats bibliogràfiques

Opinió

Entrevista a
Francesc Muntada

Racones del Parc

Fauna

Font de l'Espinenca

VII Trobada d'Estudiosos de Sant Llorenç de Munt i l'Obac

Dates: 19 i 20 de novembre del 2009
Horari: Consulteu el programa.
Lloc: Parc Audiovisual de Catalunya
Adreça: Ctra. BV-1274, km. 1
Població: Terrassa
Organitzador: Xarxa de Parcs Naturals - Diputació de Barcelona
Telèfon: 93 402 28 43
A/e: s.parcn.jornades@diba.cat
Tipus de públic: Adult.
Període d'inscripció: fins al 18 de novembre del 2009.
Més informació a:
www.diba.cat/cjs/jornada.asp?id=584

Sortides al Parc Natural Turó del Queixal

Data: 14 de novembre del 2009
Horari: 8.30 h
Lloc: Estació d'autobusos de Terrassa (punt de trobada)
Adreça: Ctra. de Montcada, 2 (parada Bus Parc)
Població: Terrassa
Organitzador: Ajuntament de Terrassa
Telèfon: 937 397 019
A/e: turisme@terrassa.cat
Accés: Pagant
Preu: 5,00 EUR adults i nens de 7 a 16 anys; 3,50 EUR majors de 65 anys; 3,50 EUR menors de 7 anys.
Tipus de públic: General.
Descripció de l'activitat: Sortida amb el Bus Parc i arribada a l'Obac on, acompanyats per un guia, efectuarem un recorregut a fi de conèixer l'alzinar, el bosc típic del parc natural, com també les diferents comunitats vegetals que hi podem trobar relacionades. Retorn a Terrassa amb el Bus Parc i arribada al voltant de les 14 h. Durada de la ruta guiada: 2 h.
Més informació a: www.visitaterrassa.cat

Introducció a la geologia del massís

Data: 28 de novembre del 2009
Horari: 8.30 h
Lloc: Estació d'autobusos de Terrassa (punt de trobada)
Adreça: Ctra. de Montcada, 2 (parada Bus Parc)
Població: Terrassa
Organitzador: Ajuntament de Terrassa
Telèfon: 93 739 7019
A/e: turisme@terrassa.cat
Accés: Pagant
Preu: 14,00 EUR adults i nens de 7 a 16 anys; 12,50 EUR majors de 65 anys; 10,50 EUR menors de 7 anys.
Tipus de públic: General.
Descripció de l'activitat: Sortida amb el Bus Parc i arribada a l'Obac, on tindrà lloc un esmorzar de forquilla al restaurant La Pastora. A continuació, i acompanyats per un guia, descobrirem els orígens de les serres de l'Obac i Sant Llorenç. Retorn a Terrassa amb el Bus Parc i arribada al voltant de les 13.30 h. Durada de la ruta guiada: 2 h.
Més informació a: www.visitaterrassa.cat

Nota de premsa Voltant pel Parc

El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac inicia un procés participatiu per obtenir la Carta Europea de Turisme Sostenible.

El Parc Natural està treballant per implantar la Carta Europea de Turisme Sostenible. Es tracta d'un conjunt de bones pràctiques ambientals respecte a la gestió sostenible del turisme en els espais naturals protegits. És una eina de planificació per tal que els efectes del turisme siguin compatibles amb la conservació de l'espai natural. És un mètode de treball que es basa en la participació de tots els agents implicats en la oferta turística del parc.

El passat 2 de juliol es va celebrar a Terrassa una sessió informativa sobre la Carta Europea de Turisme Sostenible per presentar als ajuntaments, a les entitats membres de la Comissió Consultiva i a les empreses turístiques i de serveis relacionades amb el parc natural el procés d'adhesió a la Carta.

A la web del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac hi ha un espai dedicat a la Carta Europea de Turisme Sostenible. A partir d'aquesta pàgina web, el parc inicia un procés participatiu per fomentar la col·laboració, la cooperació i el consens entre tots els agents implicats en l'oferta turística de la zona.

Es crearà un òrgan de participació col·lectiu anomenat Fòrum permanent on es debatrà l'estructura turística del parc, els objectius del turisme sostenible al Parc Natural i les actuacions encaminades a millorar els equipaments i els serveis del parc. El fòrum és obert a tothom que hi vulgui participar.

Per buscar més informació i per fer la inscripció al Fòrum permanent: www.diba.cat/parcsn/parcs/cets.asp?parc=4

Novetats bibliogràfiques al CDEA

Els alzinars. Manuals de gestió d'hàbitats.
 Diputació de Barcelona, 2009.
 181 p.

Aquest és el primer volum dedicat a la gestió d'hàbitats forestals. El seu propòsit és oferir una visió global i multidisciplinària de la realitat actual dels alzinars al nostre país i donar exemples de bones pràctiques que puguin ser útils per a tots els que tenen la responsabilitat de gestionar adequadament els sistemes naturals.

Compartir amb la natura. Com organitzar un campament ecològic.
 Jordi Miralles i Mireia Mena.
 Barcelona: Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, 2006.
 176 p.

Manual per facilitar l'organització d'un campament segons nous criteris que permetin convertir la nostra estada a la natura en una experiència única. Aporta moltes idees per muntar un veritable bufet que sadolli la fam d'explorar el nostre entorn amb més sensibilitat.

Crèdits

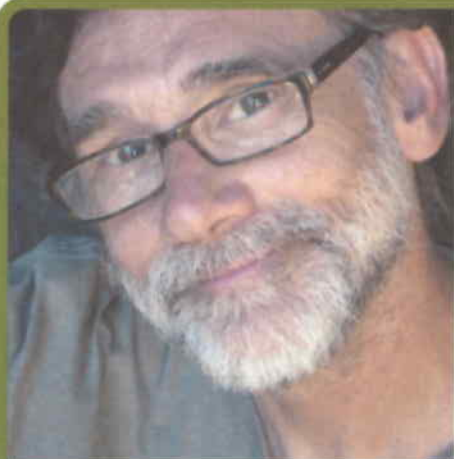
Redacció: Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA) · **Col·labora:** Diputació de Barcelona Àrea d'espais naturals · **Edita:** Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa · **Disseny i maquetació:** Nexè Disseny Gràfic · **Fotografies:** arxiu CDEA · **Impressió:** Prismàtic Arts Gràfiques · **Man col·laborat en la redacció d'aquest número:** Màrius Massallé i Bainat (Regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa · Francesc Muntada · Salvador Pérez (Cap del CDEA) · Anna M. López (Tècnica del CDEA) · Susanna Carmona (Periodista) · Personal del parc · Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa.

Ajuntament de Terrassa
 Medi Ambient i Sostenibilitat

 Xarxa de Parcs Naturals
 Diputació de Barcelona

Entrevista a Francesc Muntada.

Nou president del Centre Excursionista de Terrassa (CET).

"Hem de seduir qui estigui buscant allò que nosaltres podem oferir"

El Centre Excursionista de Terrassa (CET) arribarà als 100 anys d'història, com a punt de trobada de persones interessades en el coneixement del patrimoni natural i cultural. Francesc Muntada (Terrassa, 1958) accedeix a la presidència de l'entitat després d'uns anys com a vocal i de quatre com a vicepresident. Fotògraf de la natura i de viatges, és especialista a immortalitzar el paisatge, la fauna i la flora, com també el testimoni que deixa el pas de les persones en l'entorn natural.

La presidència d'una entitat consolidada planteja nous reptes?

I tant, que presenta reptes. Alguns són els de sempre: mantenir o augmentar el nombre d'associats, organitzar el màxim d'activitats amb el pressupost de que disposem, aconseguir noves fonts de finançament, fer créixer la satisfacció dels socis i sòcies, que es puguin sentir orgullosos de formar part d'aquest projecte... Però actualment se'n plantegen uns quants de nous. El que més ens preocupa és la recuperació de la secció infantil i juvenil. Actualment s'ofereix un curs d'excursionisme per a joves entre 13 i 16 anys. Creiem que hauríem d'oferir activitats per a infants a partir dels 6 anys, com a mínim, i que hem d'omplir el buit que ara hi ha quan s'acaba el curs d'excursionisme als 16 anys i fins a l'edat mínima, entre 25 i 30 anys, per participar en les diverses seccions. També tenim intenció de rendibilitzar al màxim els espais del local social i fer-lo atractiu a sectors de la nostra massa social que ara no s'hi acosten.

I en un marc més ampli...

Altres reptes són comuns a totes les entitats excursionistes del país. El més urgent és fer compatible l'esperit dels centres excursionistes amb la nova legislació de seguretat pel que fa als esports de muntanya.

Les entitats excursionistes tenim un capital humà extraordinari. Els millors muntanyencs del país estan dins les nostres entitats i, en general, han estat les persones que han format les noves generacions de forma desinteressada. Les noves lleis obliguen a contractar monitors titulats amb unes ràtios determinades de participants, segons el tipus d'activitat. Això implica que no podem organitzar sortides col·lectives d'esquí de muntanya ni ascensions que requereixen l'ús de materials o tècniques especialitzades sense contractar monitors. Aquest fet pot significar la mort de les entitats excursionistes en favor de les empreses d'esports d'aventura. Aconseguir sobreviure en aquest marc legal és un gran repte.

Quina opinió tens envers les possibilitats de creixement de l'entitat?

Totes les entitats associatives estan en crisi i el CET no és pas una excepció. El nombre de socis s'ha anat reduint molt lentament en els darrers 20 anys. Una explicació podria ser que les possibilitats que hi ha actualment per aconseguir la informació necessària per accedir a qualsevol lloc, la facilitat per adquirir els materials necessaris i les possibilitats que tots tenim de desplaçar-nos fa que els centres excursionistes siguin menys necessaris. A més, el ritme de la vida laboral i familiar dificulta la implicació de moltes persones en entitats diverses.

Tanmateix, hi ha possibilitats de creixement que cal explotar. Hi ha serveis que encara no estem donant o que tot just comencen enguany, com les activitats per a infants i joves. Hem de saber trobar els possibles valors afegits que tenim els centres excursionistes: experiència, persones interessades en els mateixos temes, voluntat de servei, possibilitats d'implicació, bon ambient, solidaritat..., són valors que mai podrà oferir una empresa d'esports d'aventura, per exemple. Hem de ser capaços de posar aquests valors ben a la vista.

Quin grau de coneixement del CET creus que té la societat terrassenca?

El CET és una entitat coneguda a la ciutat. El proper setembre farem 100 anys! En canvi, crec que es veu com a una entitat excessivament selectiva. I això ho hem de canviar. És feina nostra, de la Junta i de totes les persones associades o simpatitzants: obrir-nos a la ciutat i trencar aquesta imatge. Hem d'informar millor de totes les activitats que tirem endavant i fer-ho de manera que tothom s'hi senti convidat, no només els nostres associats. Creiem que el CET pot i hauria d'oferir serveis a la ciutat. Hem d'aconseguir que qualsevol persona que senti interès pels esports de muntanya, per conèixer la natura o per la cultura del nostre país en general, hi trobi l'oportunitat per assolir aquests objectius.

És viable una major implicació del CET amb el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt?

El CET ha tingut un representant a la

Comissió Consultiva del Parc des de la seva creació, el qual representa la Comissió dins el Consell Coordinador. Actualment no hi ha més possibilitats de participació dins dels òrgans gestors del Parc. Ara, amb la Carta Europea per al Turisme Sostenible es crearà una nova comissió i un fòrum, i el CET ha demanat de participar-hi. A més, formem part de la Coordinadora per a la Salvaguarda del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

El Parc també ha estat el marc en el qual hem desenvolupat un munt d'activitats, tot i que darrerament hem buscat altres ubicacions. Pensem que la principal missió d'un espai natural és conservar-ne el patrimoni natural i cultural, no tant acollir activitats que sovint són contràries a aquest esperit de conservació. Malgrat tot, cada any hi organitzem la Caminada popular i la Missa del gall a la Mola i, de forma bianual, participem en l'organització de la Marxa dels tres Monestirs. El cert és que el que més ens interessa del Parc Natural és la conservació del patrimoni extraordinari que conté.

Com veus aquest entorn natural a través de l'objectiu de la càmera?

Per a un fotògraf de la natura, tenir un espai com aquest a vint minuts de casa és una sort immensa i un privilegi. És un indret extraordinari que està situat en una ubicació privilegiada. Potser la proximitat amb Montserrat li ha restat protagonisme, però els paisatges de Sant Llorenç són de primer ordre i ofereixen infinites possibilitats. A més, el Parc conté un patrimoni cultural gens menyspreable: el monestir, un escampall d'ermites romàniques, balnes obrades, pous de glaç, forns de calç, fonts, masies molt antigues, elements modernistes... La flora és discreta, típica de la vegetació mediterrània, però hi podem trobar algunes plantes prou vistoses com el marcòlic vermell, narcisos, tulipes, lliris, l'orella d'ós i moltes orquídes. La fauna és més difícil de fotografiar, i no es pot fer sense les autoritzacions necessàries, però tenim al Parc algunes espècies com el falcó pelegrí i l'àguila cuabarrada, ambdues amenaçades a escala mundial.

Fauna. Guineu (*Vulpes vulpes*)

La guineu, guilla, rabosa, guineu comuna o guineu roja és un mamífer de l'ordre dels cànids. Té la distribució geogràfica més gran que qualsevol altre carnívor terrestre, ja que habita al Canadà, a Alaska, a gran part dels Estats Units, a Europa, a l'Àfrica del nord i gairebé a tota Àsia, inclòs el Japó. Va ser introduïda a Austràlia al segle XIX.

És l'espècie més gran del gènere *Vulpes*: un adult pot arribar a tenir un pes entre 3 i 11 kg, malgrat que canvia depenent de cada regió. La longitud del cos i el cap és de 46 a 86 centímetres, amb una cua que fa de 30,5 a 55,5 cm. La mida es pot estimar per les petjades. Les petjades de la guineu fan normalment 4,4 centímetres d'ample i 5,7 cm de llarg. La longitud del pas de la guineu quan trota fa de 33 a 38 centímetres.

La guineu és d'un color vermell rovellat, amb el ventre blanc, les puntes de les orelles i les potes de color negre, i una cua peluda amb la punta blanca, normalment. El to vermellós pot canviar d'un to castany fosc a un to daurat, amb traces de vermell, marró, negre i blanc a cada pèl individual.

Els ulls de les guineus són d'un color que va de daurat a groc i tenen unes pupil·les distintives amb un tall vertical, similar a les dels gats domèstics.

La seva cua llarga i peluda amb la punta distintiva li dóna equilibri per fer salts grans i moviments complexos. Les seves cames fortes li permeten arribar a velocitats de 72 km/h aproximadament.

Durant la tardor i l'hivern, la guineu fa créixer més pèl: s'anomena "pèl d'hivern" i manté l'animal calent en un ambient fred. La guineu muda aquest pèl quan comença la primavera, i torna al pèl curt per a l'estiu.

La guineu es troba en diversos biomes, des de praderies i sotabosc fins a boscos. Acostuma a viure en latituds baixes però també s'arrisca considerablement al nord, i competeix directament amb la guineu àrtica a la tundra.

Les guineus són carnívores. Gran part de la seva dieta consisteix en invertebrats, com per exemple insectes, mol·luscos, cucs de terra i crancs de riu. També mengen material vegetal, especialment esbarzers, pomes, prunes i altres fruites. Exemples de preses vertebrades comunes són alguns rosegadors (com ratolins i talpons), conills, ocells, ous, amfibis, petits rèptils i peixos. Normalment mengen de 0,5 a 1 quilograms de menjar cada dia.

Solen caçar soles. Les guineus acostumen a ser molt geloses amb el seu menjar i no el volen compartir amb les altres. Hi ha algunes excepcions, com quan els mascles alimenten les femelles durant l'època de festeig i quan les femelles alimenten els cadells.

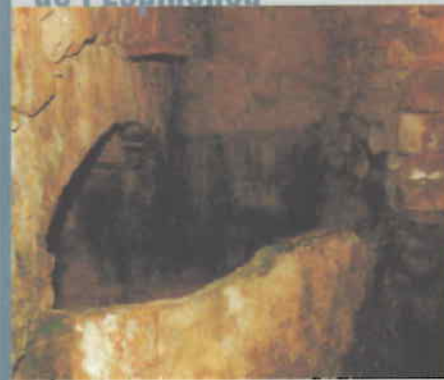
En períodes d'abundància, les guineus cacen molt menjar per a quan n'hi hagi poc. Normalment guarden el menjar en forats poc profunds (de 5 a 10 centímetres de profunditat). Solen fer molts magatzems petits escampats pel seu territori en comptes de guardar tot el menjar en un sol cau. Es creu que ho fan per evitar de perdre tot el menjar en cas que un altre animal el trobi.

Viu gairebé en qualsevol tipus d'hàbitat, però allà on assoleix densitats més altes és a prop dels nuclis habitats, ja que les activitats humanes li proporcionen aliment gairebé il·limitat. Segurament això és el que l'ha convertit en el carnívor més abundant a les terres catalanes.

Viu en grups socials formats per un mascle i diverses femelles i excava caus a terra o bé aprofita els que han abandonat altres animals –com ara conills i teixons– i els engrandeix.

També es pot refugiar en coves i en construccions humanes abandonades. Crepuscular i nocturna, no és rar veure-la de dia, sobretot si el cel és tapat o plovisqueja.

Font de l'Espinenca

Al poble de Mura. Es troba en el segon revolt del camí forestal que, des de la font de l'Era, puja fins dalt de la carena, prop de la Creu de la Vila. És la part baixa de la primera torre de línia elèctrica que trobarem pujant. Situada a un parell de metres sobre el camí, uns platans ens donaran el seu emplaçament.

La trobarem dins una gran barraca de pedra seca. Té un dipòsit subterrani i, més a l'interior, una mina molt ben construïda també amb pedra. És una interessant mostra de l'arquitectura rural.

Extret del llibre **70 fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**, E. Grau i F. Vancells. El Cau Ple de Lletres Editorial, Terrassa, 1997.

Si estàs interessat en rebre aquest butlletí posa't en contacte amb el CDEA, c. Pantà, 30 08221 Terrassa (Barcelona) · tel. 93 739 70 00 cdea@terrassa.cat

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat

www.mediambient.terrassa.cat